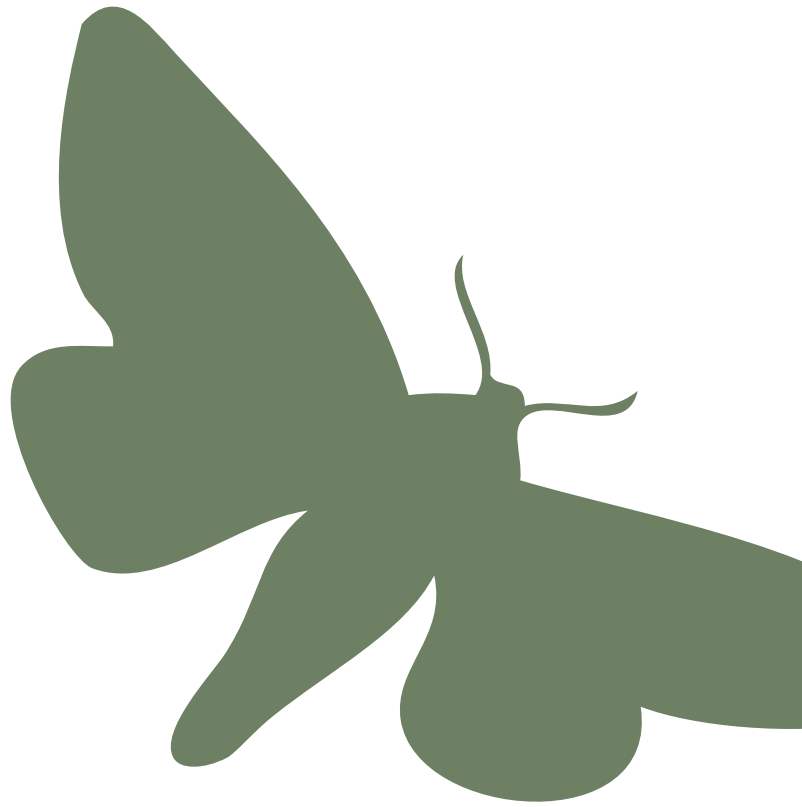

Lokal klimahandlingsplan

Sygehusapoteket

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

Indhold

4	1 Indledning
7	2 Virksomheden
8	3 Bygninger og arealer
10	4 Transport
13	5 Forplejning
14	6 Udstyr
15	7 Patientartikler
17	8 Øvrigt forbrug
18	9 Affaldshåndtering
19	10 Organisering

1 Indledning

Dette er den lokale klimahandlingsplan for Sygehusapoteket i Region Nordjylland. Sygehusapoteket er en del af Region Nordjylland, og denne klimahandlingsplan viser, sammen med lignende planer for Aalborg Universitetshospital, Regionshospital Nordjylland, Psykiatrien, Den Præhospitale Virksomhed, Specialsektoren og Administrationen, hvordan Region Nordjylland arbejder med grøn omstilling og bæredygtighed.

Region Nordjylland har som offentlig myndighed en forpligtigelse til at tænke bæredygtighed ind i de ydelser, borgerne tilbydes. Sundhedsvæsenet i Danmark, som regionerne udgør en stor del af, står for ca. 6% af Danmarks samlede CO₂-udledning. En øget CO₂-udledning er både

skidt for klimaet og for befolkningens sundhed – så der skal handling til. I Region Nordjylland er målsætningen at mindske CO₂-udledningen med 40% frem mod 2030.

Der skal mange handlinger til, store og små, på alle niveauer, for at den grønne omstilling kan lykkes. Nogle handlinger kan Sygehusapoteket selv gennemføre andre kræver samarbejder, innovation eller måske lovændringer for at lykkes. I den lokale klimahandlingsplan er der fokus på de forandringer, Sygehusapoteket selv kan gennemføre for at forbruge mindre energi, skabe mindre affald, mindske behovet for transport, øge genbrug og meget andet. Alt sammen for at bringe Region Nordjylland godt på vej mod målet om en grønnere og sundere Region.

Blomster og bier

Region Nordjylland arbejder for mere vild natur og biodiversitet til glæde for planter, dyr og mennesker.

REGION NORDJYLLAND
I gode hænder

CASE

Foto: Solceller på taget af Sygehusapoteket giver grøn og gratis strøm.

Solceller på Sygehusapoteket

Allerede i 2020 fik Sygehusapoteket installeret solceller på sine store flade tagarealer. Den investering har gavnet klimaet og giver på sigt mere luft i økonomien - hvilket igen kan give nyt blod på tanden omkring

flere klimavenlige initiativer. I dag producerer solcellerne nok strøm til, at Sygehusapoteket får dækket hele sit elforbrug i sommerhalvåret og en stor del af forbruget i vinterhalvåret.

2 Virksomheden

Sygehusapoteket skal som virksomhed i Region Nordjylland sikre forsyning af lægemidler og data, fremstilling af sygehus-specifikke lægemidler samt leverance af klinisk farmaceutiske serviceydelser.

Distributionen af lægemidler sker fra Sygehusapoteket på Porsvej, mens fremstillingen af lægemidler sker på henholdsvis Porsvej og i Medicinerhuset. Klinisk Farmaci har kontor i lejede lokaler på Urban, og de kliniske farmaceutiske ydelser leveres på de enkelte hospitaler. Den lokale klimahandlingsplan dækker Porsvej 1, 9000 Aalborg, da de øvrige lokaliteter hører under hospitalerne.

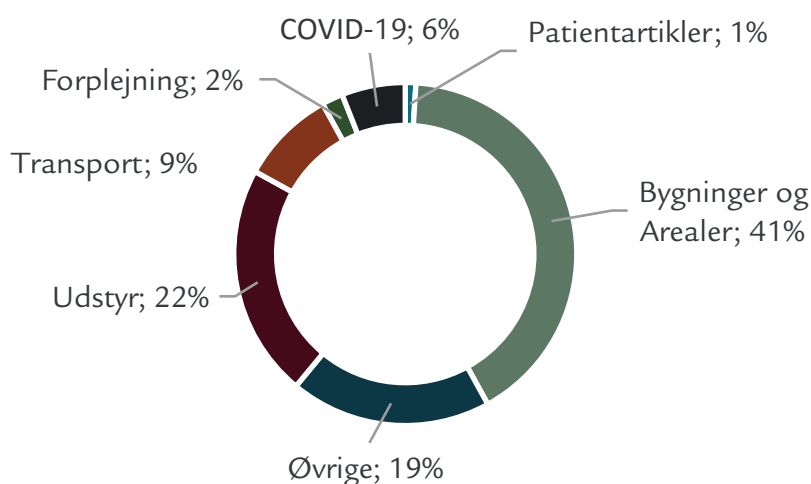
Sygehusapoteket har gennem flere år oplevet en stigende efterspørgsel efter såvel egenproduceret som distribueret medicin. Den øgede efterspørgsel medfører i sig selv højere klimaaftryk i form af flere medarbejdere, flere leverancer og øget produktion.

Vision for Sygehusapotekets arbejde med klima og grøn omstilling

Sygehusapoteket vil være en aktiv aktør i arbejdet med at sikre mere klimavenlige medicinleverancer og minimering af medicinspild i Region Nordjylland.

Visionen for Sygehusapoteket afspejler Sygehusapotekets vigtigste rolle i forhold til klima og grøn omstilling. Det er dog ikke den eneste opgave, som Sygehusapoteket har i den forbindelse. Sygehusapoteket stræber også mod at minimere CO₂ aftrykket i overensstemmelse med Regionens klimaregnskab, hvilket afspejles i denne klimahandlingsplan 2022.

Patientartikler	1%
Bygninger og Arealer	41%
Øvrige	19%
Udstyr	22%
Transport	9%
Forplejning	2%
COVID-19	6%

3 Bygninger og arealer

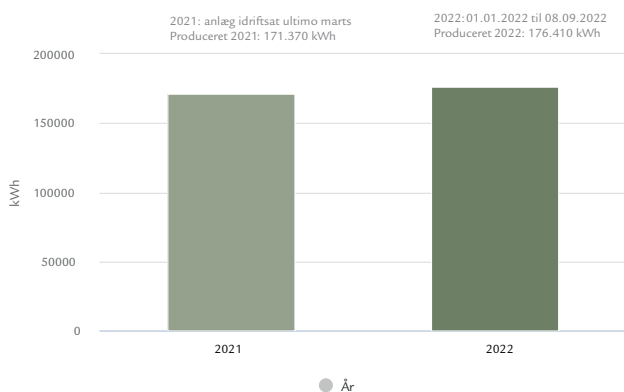
Udledninger fra forbrugsområdet Bygninger og arealer sker i forbindelse med produktionen af den energi, som forbruges i bygningerne og på arealerne. Hertil indgår udledninger, der sker i forbindelse med service og vedligehold af bygninger og tekniske installationer. Indsatser for at nedbringe udledningen fokuserer derfor på at mindske forbruget af el, vand og varme, samt materialeforbrug i forbindelse med reparationer, vedligehold og nybyggeri.

Sygehusapotekets lokale klimahandlingsplan dækker Porsvej 1, 9000 Aalborg, da de øvrige lokaliteter hører under hospitalerne. Bygningerne udgør 8.674 m², grundarealet 12.981 m² og udearealerne 4.307 m².

Kort beskrivelse af status

Sygehusapoteket etablerede i 2020 solceller, som i dag producerer strøm, således Sygehusapoteket er dækket ind i sommerhalvåret og også for en del af forbruget i vinterhalvåret.

Produceret strøm

I 2022 overgik Sygehusapoteket delvist fra naturgas til fjernvarme. En del af produktionsudstyret (en autoklave til sterilisering af udstyr) er stadig afhængigt af naturgas. Sygehusapoteket har et projekt i gang, som skal afklare muligheden for udfasning af den resterende del af naturgassen.

Sygehusapoteket har lukket WFI vandanlægget i 2020, da dette var overdimensioneret i forhold til behovet for WFI-vand til produktion. Den store besparelse i forhold til vandforbrug skete i 2015, hvor produktionen af infusionsvæske blev udfaset. Her blev vandforbruget sænket fra 6.837 m³ i 2012 til 2.711 m³ i 2021.

Teknisk Afdeling på Sygehusapoteket har gennem flere år været opmærksom på, at den løbende vedligeholdelse skal understøtte energifremmende tiltag, fx udskiftning af pærer til LED, mere energivenlige pumper og lignende.

På udearealerne er der hæk, græs og parkeringspladser. Der er i 2022 etableret vilde blomsterbede, hvilket både er godt for biodiversitet og for reduktion af græsslåning.

Sygehusapoteket har i 2021 rekrutteret mange nye medarbejdere, hvilket betyder, at behovet for flere m² er øget. Fremfor at bygge nyt eller leje flere m² har Sygehusapoteket med stor medarbejderinvolvering iværksat ”Projekt Plads”. Med Projekt Plads er der tænkt i aktivitetsbaserede arbejdspladser, og dette har skabt mulighed for oprettelse af 13 ekstra arbejdspladser med det eksisterende antal m² for relativt få ombygningsomkostninger.

Hvad skal der gøres på langt sigt (frem til 2030) for at nå betydelige reduktioner

Sygehusapoteket har som nævnt ovenfor allerede gennemført nogle af de tiltag, som kan gøres for at mindske klimabelastningen i forhold til bygninger og arealer.

Sygehusapoteket fik i 2020 lavet en bæredygtigheds-screening via Netværk for Bæredygtig Erhvervsudvikling Norddanmark, hvor konklusionen ikke angav større indsatsområder til fremme af bæredygtighed på Sygehusapoteket.

Én af de store energiforbrugere på Sygehusapoteket er ventilationssystemet. Stor luftudskiftning i

produktionslokalerne hele døgnet er en del af det at være en medicinframstillingsvirksomhed. Sygehusapotekets rådgivere i forbindelse med en sluseombygning har anbefalet, at der af hensyn til god framstillingspraksis (GMP) ikke etableres natsenkning på ventilationen. Sygehusapoteket ønsker regelmæssigt at få denne vurdering afprøvet i tilfælde af, at udviklingen giver nye muligheder for etablering af dette.

I forhold til udfasning af autoklaven, som stadig anvender naturgas, laves der – som nævnt tidligere - afklaring af, hvorledes dette kan undersøges nærmere. Den sidste udfasning kræver udskiftning af produktionsudstyr, hvilket både er bekosteligt og kompliceret. Indtil da koordineres brugen af autoklaven, så den bruger så lidt energi som muligt.

Hvilke handlinger og indsatser vil der være fokus på i handlingsplanens periode

Ét af Sygehusapotekets indsatsområder i handleplanen er information om allerede gjorte tiltag med det formål

at vidensdele tiltag for at øge effekten af dem, samt give fælles grobund for næste udviklingstrin. Et eksempel er, at i forbindelse med afdækning af indsatser til handleplanen foreslog flere medarbejdere, at Sygehusapoteket får skiftet toiletterne, så der både er stort og lille skyl. Tilfældet er dog, at langt de fleste toiletter allerede er skiftet, men at informationen om, hvorledes lille og stort skyl fungerer tilsyneladende ikke er kommet ud og/eller ikke er intuitivt. Information om allerede gjorte tiltag er derfor én af handleplanens indsatser.

Målsætninger

for bygninger og arealer

Udledningen i 2018 var 674 ton CO₂e. Målsætningen i 2030 er en reduktion på 520 ton CO₂e svarende til en reduktion på 77 %.

4 Transport

Udledningerne fra transport kommer fra brug af benzin og diesel i de biler og busser, som Regionen ejer, leaser eller lejer. Der er også udledninger fra tog- eller busrejser, flytransport af medarbejdere og patienter i sygehusvæsenet, samt anden patientbefordring. Området dækker også udledningerne, der sker, når medarbejdere og andre, der kører i Regionens tjeneste, kører i egne køretøjer og kompenseres gennem kørselsgodtgørelse. Udledninger fra transport af varer regnes også med her.

Sygehusapotekets leverancer af medicin sker som udgangspunkt via Regionens kørsel og ses dermed ikke i Sygehusapotekets klimaregnskab. Sygehusapoteket gør dog i nogle tilfælde brug af særtransporter for eksempel ved levering af kræftmedicin, hvilket i et vist omfang sker via anden transport end Regionens kørsel (taxa, kurér mv.). Sygehusapoteket har ikke selv biler.

Sygehusapotekets klimaregnskab indeholder også udledninger fra fly-, tog- eller busrejser af medarbejdere.

Indsatser for at mindske udledninger fra transport handler om to ting: at mindske behovet for transport, og skifte til transportmidler med en bedre klimaprofil, f.eks. el-biler.

Kort beskrivelse af status

For at fremme brug af offentlig transport har Sygehusapoteket rejsekort, som medarbejderne ofte benytter.

Sygehusapoteket stiller cykler til rådighed for medarbejdere, der skal transportere sig mellem flere matrikler i Aalborg i arbejdstiden. Cyklerne er ét af de tiltag, som Sygehusapoteket skal være bedre til at informere om.

I forhold til medarbejdernes transport til og fra arbejde er der etableret et overdækket cykelskur, hvilket skulle være motiverende for at tage cyklen på arbejde, og der er etableret 4 ladestandere, hvor medarbejdere kan købe strøm til egne biler.

Hvad skal der gøres på langt sigt

På længere sigt skal der ses på, hvorledes distributionen af medicin med kort holdbarhed kan optimeres. I takt med at Region Nordjylland bliver bedre og bedre til at behandle borgere i eget hjem, opleves et stigende behov for leverancer af for eksempel iv-behandling til patienternes egne hjem. I dag anvendes blandt andet taxa for at sikre, at medicinen når hurtigt frem til hospitalsafdelinger samt til behandling i patientens eget hjem.

Sygehusapoteket arbejder i 2022-23 med et afklaringsprojekt om muligheder for at samle produktion på Porsvej. Dette vil kunne nedbringe transportbehovet, idet leveringen så kan følge det normale transportnet til hospitalerne. Endvidere skal der på sigt ses på om leverancerne til borgere i eget hjem ligeledes kan ske med Regionens transport.

Hvilke handlinger og indsatser vil der være fokus på i handlingsplanens periode

Sygehusapoteket får flere daglige transporter med medicin, som distribueres videre til hospitalerne. I samarbejde med Amgros og de øvrige sygehusapoteker undersøges det, om sygehusapotekerne i Danmark kan anvende et andet leveringsmønster end i dag, således leveringerne sker knapt så hyppigt. Sygehusapoteket i Region Nordjylland har gode lagerfaciliteter, så dette er en realistisk mulighed. Transporten af medicin til hospitalerne sker enten med Regionens egne biler eller med taxa, når det drejer sig om varer med meget kort holdbarhed. Det skal undersøges, om der fx i indkøbsaftalen med taxa kan stilles krav om brug af elbiler og/eller omfanget af taxa kan begrænses ved justeringer i Regionens transport.

Sygehusapoteket vil gerne holde fast i de gode rutiner omkring virtuelle møder – herunder opfordre til, at møder er virtuelle mindst halvdelen af gangene, hvis der er tale om fortløbende møderækker med transport.

Sygehusapoteket ønsker at udbrede brugen af offentlig og mere CO₂-venlig transport. Eksempelvis flyves der regelmæssigt til København til møder. Sygehusapotekets rejsebestiller skal orientere om andre rejseformer fx bus og tog samt fordelene herved - velvidende at Aalborgs geografiske placering kan være en udfordring herfor. Endvidere skal der opfordres til samkørsel ved møder og kurser.

Endvidere skal der reklameres for, at Sygehusapoteket har to cykler, som kan lånes fremfor brug af bil eller taxa til persontransport mellem matrikler i Aalborg.

Sygehusapoteket har pt. ikke selv biler i drift, men har i 2022 tilbudt Regionen, at der kan opsættes en regional ladestander på Porsvej, således kolleger, der kommer i regionale elbiler, har mulighed for at lade på Sygehusapoteket.

Målsætninger

for Transport

Udledningen i 2018 var 123 ton CO₂e. Målsætningen i 2030 er en reduktion på 55 ton CO₂e svarende til en reduktion på 45 %.

CASE

Foto: Projekt Plads. Medarbejderinvolvering og nytænkning giver plads uden at belaste økonomi og klima.

Projekt Plads

Sygehusapoteket oplevede i 2021 en stor tilgang af medarbejdere i takt med at opgaverne steg markant. Det stillede krav om mere plads, men fremfor at bygge nyt, bygge til eller leje flere kvadratmeter satte Sygehusapoteket gang i Projekt Plads. Med en stor og dedikeret medarbejderinvolvering var målet med projektet at få mere ud af den plads, som Sygehusapoteket allerede havde – og det lykkedes. Der blev tænkt ud

af boksen og tænkt i aktivitetsbaserede arbejdspladser, hvor de samme faciliteter kan bruges mere fleksibelt og understøtte flere forskellige former for opgaveløsning og -behov. Med Projekt Plads fik Sygehusapoteket oprettet hele 13 ekstra arbejdspladser i sine eksisterende lokaler – og det skete vel at mærke med relativt få ombygningsomkostninger til gavn for både økonomi og klima.

5 Forplejning

Forplejning dækker over indkøb og produktion af kost, køb af catering og repræsentation ved møder. Det vil sige hele produktionen af måltider inklusive energiforbrug i køkkener, brug af engangsartikler til servering og indpakning. Indsatser indenfor forplejning fokuserer på hele kæden fra køb og transport af madvarer, måltidets sammensætning, tilberedning, mængden af madspild og madaffald.

Sygehusapotekets forplejning dækker over forplejning til personale samt til møder.

Kort beskrivelse af status

Sygehusapoteket har ikke egenproduktion af forplejning. Forplejning købes fra lokale virksomheder som bager og sandwichbar. Grundet Sygehusapotekets beskedne brug af forplejning er det vanskeligt at finde leverandører, hvilket er en udfordring i forhold til at kunne stille krav om bæredygtighed.

Der har dog indtil nu været kødfrie alternativer samt madspildordning.

Hvad skal der gøres på lang sigt

Bæredygtighed tænkes så vidt muligt ind i krav til fremtidig leverandør af forplejning til Sygehusapoteket.

Hvilke handlinger og indsatser vil der være fokus på i handlingsplanens periode

Udover krav til leverandører af mad kan Sygehusapoteket selv gøre en indsats ved fx at opfordre medarbejdere til at anvende flergangsservice, hvor det er muligt. Der vil være områder i produktionen, hvor flergangsservice ikke er en mulighed. Der skal desuden løbende reklameres for madspildsordningen.

Målsætninger for forplejning

Udledningen i 2018 var 28 ton CO₂e. Målsætningen i 2030 er en reduktion på 15 ton CO₂e svarende til en reduktion på 52 %.

6 Udstyr

I driften af Regionens aktiviteter indgår indkøb af en lang række forskelligt udstyr. Dette udstyr omfatter bl.a. inventar, møbler, kommunikations- og IT-udstyr til Regionens bygninger og faciliteter. Det dækker også over apparatur og instrumenter, der indkøbes til sundhedsvæsnet, samt maskiner og tekniske anlæg. Udstyrsområdet dækker over indkøb, leje og vedligehold af dette udstyr. Udledningen herfra opstår i produktionen og vedligeholdelsen af udstyret, og altså ikke til energiforbruget i brugsfasen. Indsætter for at mindske udledningen inden for udstyr handler derfor om at købe mindre, at reducere behovet, at reparere og at genbruge.

Kort beskrivelse af status

Køb af udstyr er på Sygehusapoteket en ressourcetung og krævende proces, idet nyt udstyr skal kvalificeres i henhold til GMP (god fremstillingspraksis). Dette i sig selv fordrer, at udskiftning af nyt udstyr alene sker, når der er absolut nødvendigt. Levetidsforlængelse er altid et førstevalg.

Sygehusapoteket køber som udgangspunkt udstyr via regionale indkøbsaftaler, hvor bæredygtighedskrav er tænkt ind.

Hvad skal der gøres på lang sigt

Sygehusapoteket vil indarbejde bæredygtighed i de kravspecifikationer, som Sygehusapoteket udarbejder ved

større indkøb af udstyr. Af disse skal det fremgå – særligt ved energikrævende udstyr - at klima skal vægtes ved udbud og indkøb.

Hvilke handlinger og indsatser vil der være fokus på i handlingsplanens periode

Store dele af Sygehusapotekets indkøb foregår via Regionens indkøbsaftaler, hvor bæredygtighed og klima også er i fokus. Eksempelvis er Sygehusapoteket netop gået i gang med at udskifte ældre køleskabe med nye køleskabe.

I forhold til it-udstyr læner Sygehusapoteket sig op ad, at IT indkøber så klimavenligt som muligt. IT-udstyr som telefoner, pc'er, skærme og tablets genbruges så vidt muligt.

Målsætninger for udstyr

Udledningen i 2018 var 196 ton CO₂e. Målsætningen i 2030 er en reduktion på 76 ton CO₂e svarende til en reduktion på 39 %.

7 Patientartikler

Patientartikler dækker over de produkter, som er direkte relateret til patienter. Dette dækker bl.a. medicin, lægelige artikler, medicinske luftarter, testmaterialer og kemikalier, hjælpemidler, implantater og personlige hygiejnemidler. Det dækker også over en lang række engangsartikler, der bruges i forbindelse med undersøgelse og behandling af patienter.

Indsatser inden for dette område kan dække over mange handlinger, som alle skal foregå i respekt for behandlingskvalitet og patientsikkerhed. Det væsentligste er, at der er fokus på at nedbringe materialeforbrug og spild. En del af dette kan ske gennem at stille krav til leverandører og produkter, gennem udbud og indkøb. For at regionens indkøbsfunktion kan stille sådanne krav, er der brug for lokal fokus på, hvordan ændrede produkter og rutiner kan mindske spild og forbrug.

Kort beskrivelse af status

De fleste lægemidler købes via Amgros, hvor bæredygtighed er et kriterie i udbuddene.

En af kerneopgaverne på Sygehusapoteket er at opnå et minimalt medicinspild for eksempel ved skift af et lægemiddel. Sygehusapoteket arbejder med rekommandationer og standardsortimenter for at mindske udvalget af lægemidler tilgængelige for klinikken, og derved undgå medicinspild.

Sygehusapoteket har desuden udarbejdet en forbrugsrapport, som viser hvilke afdelinger på hospitalet, der har købt færdigblandet iv-antibiotika poser inden for de seneste syv dage. Formålet med rapporten er at udnytte lægemidlerne bedst muligt og undgå spild ved, at andre afdelinger kan anvende ikke-anvendte poser.

Hvad skal der gøres på lang sigt

Sygehusapotekets vigtigste indsatsområde i forhold til klima er at være dynamo for grønnere medicin-indkøb

via Amgros samt nedbringe medicinspild på hospitalerne. Begge indsatser bliver Sygehusapoteket ikke målt på, men Sygehusapoteket er i besiddelse af en faglig viden, som kan hjælpe hospitalerne med deres mål.

Region Midtjylland har udviklet en MedicinApp, der digitaliserer en ellers manuel arbejdsgang i medicinservice (styring af det enkelte medicinrums udløb) samt minimerer medicinspild via arbejdsgang for opbrug af medicin tæt på udløb. Der arbejdes i samarbejde med Digitalisering og IT på at afklare anvendelse af app'en i Region Nordjylland. Derefter forventes i første omgang pilotimplementering i Sygehusapotekets medicinservice, og derefter stillingtagen til videre anvendelse i Region Nordjylland.

Hvilke handlinger og indsatser vil der være fokus på i handlingsplanens periode

Sygehusapotekerne og Amgros har i regi af FILU – Fagligt forum for Indkøb, Logistik og Udbud – sat fokus på reduktion af transport til sygehusapotekerne fx via nedsat frekvens for leverancer. Projektet er et afdækningsprojekt med det formål at se ind i, hvordan distributionen af lægemidler kan gøres mere bæredygtig, hvorfor vi endnu ikke kan beskrive hvilket udbytte, der vil komme ud af projektet. Indsatsen vil dog kunne mindske aftrykket for patientartikler væsentligt.

Målsætninger

for patientartikler

Udledningen i 2018 var 5 ton CO₂e. Målsætningen i 2030 er en reduktion på 1 ton CO₂e svarende til en reduktion på 20 %.

8 Øvrigt forbrug

Dette område rummer udledningerne fra en lang række forskellige indkøb relateret til drift og service. Fx linned og beklædning, kontorartikler samt rengøring, kurser og konferencer. Indsatser inden for området vil dreje sig om at mindske forbrug og spild, øge levetid for produkter, vælge produkter med lav klimabelastning og være opmærksom på at træffe bæredygtige valg i forbindelse med afvikling af og deltagelse i kurser og konferencer. En del af dette kan ske gennem at stille krav til leverandører og produkter, gennem udbud og indkøb. For at Regionens indkøbsfunktion kan stille sådanne krav, er der brug for lokal fokus på, hvordan ændrede produkter og rutiner kan mindske spild og forbrug.

Kort beskrivelse af status

Kulturen på Sygehusapoteket er, at ting genbruges så vidt muligt. Dette gælder for udstyr men også for øvrige ting – helt ned til ringbind og plastikchartekker. Sygehusapoteket har dog et stort forbrug af rengøring samt beklædning, hvilket skyldes de krav, som stilles inden for GMP.

I forhold til beklædning, så sker indkøb og vask af dette via De Forenede Dampvaskerier, som er i god dialog med Regionens Strategiske Indkøb om klimavenlige tiltag.

Hvad skal der gøres på lang sigt

På sigt skal det undersøges, om der eventuelt kan ske ændringer i brug af engangsbeklædning fx via udbud.

På længere sigt skal der arbejdes med at nedbringe papirforbrug i produktionen og ved for eksempel kliniske

forsøg. Dette kan for eksempel være ved at arbejde for øgede muligheder for elektronisk underskrift og reduceret papirdokumentation til kliniske forsøg. Endvidere skal der ses på optimering af arbejdsgange og eventuelt anvendelse af digitale pluk- og følgesedler. Udfordring er, at det er GXP-område og det kan derfor være vanskeligt at få godkendt ændrede arbejdsgange. På sigt skal der købes og implementeres et nyt QMS-system, som ligeledes vil nedbringe mængden af papir.

Hvilke handlinger og indsatser vil der være fokus på i handlingsplanens periode

Indkøbspolitikken er, at det grønne skal vægtes, bestillinger skal samles og udvalget begrænses, hvor det er muligt. Indsatsen skal primært ske i forhold til kontor og kantinen, da det er komplekst at gennemføre i forhold til produktion og distribution.

Det er desuden besluttet at sætte fokus på e-mailkulturen. Udover færre forstyrrelser, så belaster færre e-mails også klimaet mindre. Dette kan eksempelvis ske ved italesættelse af brug af autosvar, cc mm.

Målsætninger

for øvrigt forbrug

Udledningen i 2018 var 196 ton CO₂e. Målsætningen i 2030 er en reduktion på 15 ton CO₂e svarende til en reduktion på 8 %.

9 Affaldshåndtering

Kort beskrivelse af status

Sygehusapoteket sorterer i forvejen affald i risikoaffald, elektronik, pap og plast, medicinaffald, metal og brændbart.

Hvad skal der gøres på lang sigt

På længere sigt skal Regionens affaldsstrategi implementeres på Sygehusapoteket.

Hvilke handlinger og indsatser vil der være fokus på i handlingsplanens periode

Sygehusapoteket afventer i øjeblikket Regionens pilotprojekter og iværksættelse af handlinger i affaldsstrategien. Vi imødeser ansættelse af en regional ”affalds koordinator”, der kan hjælpe os på vej.

En af de første indsatser skal være at lave synlig kildesortering ved kontorarealer og i kantinen.

Endvidere afventes et F3-tiltag (Fagligt Forum for Fremstilling af lægemidler, nedsat blandt Sygehusapoteker i Danmark) i forhold til sortering af plastmateriale i produktionen.

10 Organisering

Sygehusapoteket har nedsat en Kvalitetscirkel for Klima, som har til opgave at indsamle ideer og forslag, udarbejde klimahandleplan samt følge op på, om klimahandleplanens indsatser sættes i værk og målene nås. Kvalitetscirklen for Klima har endvidere ansvaret for medarbejderinddragelse herunder inddragelse af grønne ildsjæle, ledelsen og MED-udvalg. Særligt de grønne ildsjæles rolle mangler der en afklaring af.

Kvalitetscirklen for Klima holder 4-5 møder årligt og er repræsenteret af såvel ledere som medarbejdere. Sygehusapoteket har efterspurgt et klimakursus målrettet ledere. Kontoret for Bæredygtig Udvikling forventer at

kunne lancere et sådant kursus ved årsskiftet, og Sygehusapoteket forventer, at alle ledere deltager. Afdelingslederne skal være klædt på til at kunne gå forrest i den grønne omstilling, således at de kan sikre, at gode ideer og tiltag fra de enkelte afdelinger gribes og implementeres.

Årshjul for informationskampagner: Transport – energi – papkrus

Vi har fået virkeligt mange ideer ind i forbindelse med workshop og medarbejderarrangementet, og det er umuligt at iværksætte alle på én gang.

Lokal klimahandlingsplan 2023-2024 for Sygehusapoteket

Sygehusapoteket
Porsvej 1
9000 Aalborg
www.sygehusapoteket.rn.dk

December 2022

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder